

پیشگفتار

تحقیق در عملیات، که گاهی پژوهش عملیاتی خوانده می‌شود، علمی است نوپا که در جریان جنگ جهانی دوم متولد شد و پس از آن به عرصه صنعت راه پیدا کرد. تاکنون کتاب‌های متعددی در زمینه تحقیق در عملیات و کاربردهای آن در رشته‌های مختلف مدیریت به زبان‌های مختلف به رشته تحریر درآمده است. به همین دلیل تحقیق در عملیات را گاهی علم مدیریت می‌نامند. این علم در تسهیل و نظام‌مند کردن تصمیم‌گیری اثرات قابل توجهی بر جای گذاشته است. در رابطه با کاربردهای تحقیق در عملیات در حوزه‌های مالی و صنعتی متون علمی زیادی منتشر شده است. اما کاربردهای این علم در زمینه تصمیم‌گیری‌های دولتی و حکومتی که تصمیمات بسیار مهم‌تر با دامنه تأثیر به مراتب بزرگ‌تری هستند، کمتر مورد تأکید قرار گرفته است. در این کتاب که با اتکا به تجربه چندین ساله مؤلفان در تدریس درس تحقیق در عملیات در دانشگاه‌های مختلف تدوین شده است؛ تأکید بر کاربردهای تکنیک‌های معروف تحقیق در عملیات در حوزه‌های دولتی و حکومتی است. از جمله این تکنیک‌ها که کاربردهایی از آنها در این کتاب آمده است می‌توان به برنامه‌ریزی خطی (فصل ۲ و ۳)، حمل و نقل (فصل ۴)، تخصیص (فصل ۵)، تصمیم‌گیری (فصل ۶)، تحلیل شبکه (فصل ۷)، تحلیل پوششی داده‌ها (فصل ۸)، برنامه‌ریزی آرمانی (فصل ۹) و کاربردهایی از تحقیق در عملیات در مدیریت دولتی (فصل ۱۰) اشاره کرد.

امیدواریم که این کتاب مورد استفاده دانشگاهیان و مدیران دولتی کشور قرار گیرد و شروعی بر کاربرد بیشتر تکنیک‌های ارزشمند تحقیق در عملیات در قلمرو

مدیریت دولتی شود. در اینجا لازم است به این نکته اشاره شود که با تمام تلاش مؤلفان این اثر عاری از عیب نیست و از پیشنهادات ارزنده خوانندگان برای بهبود کتاب استفاده خواهیم کرد.

از زحمات تمام دوستانی که در تدوین این نوشتار کمک کردند، از جمله دکتر پورعزت که پیشنهاد تهیه کتاب، سرکار خانم صادقان کارشناس گروه که مراحل اداری انجام کار را پیگیری کردند، و خانم کیمیا خالدی که در ویرایش کتاب جدیت داشتند و تلاش زیادی کردند، سپاسگزاری می‌کنیم.

منصور مؤمنی

علی مروتی شریف‌آبادی